

Oponentský posudek magisterské diplomové práce Heleny Štefanové „Recepce Émila Zoly v Čechách“ (ÚTRL FF UK 2012)

Diplomantka si za téma své práce zvolila problematiku přijímání francouzského spisovatele Émila Zoly v českém kulturním prostředí od osmdesátých let 19. století do současnosti.

Jako teoretický základ zařadila na začátek své studie kapitolu věnovanou obecně otázce recepce, vztahu kultury a překladu, recepce překladu a jeho kritiky (s. 7–29). Zároveň si vymezila postupy, jež následně aplikuje na problematiku recepce díla E. Zoly v českém kulturním prostředí. V této části prokázala schopnost pracovat s cizí a domácí odbornou literaturou.

Na tomto základě pak představuje kontext tvorby francouzského spisovatele a nejvýznamnější momenty jeho biografie a tvorby (30–45). Recepce Zoly ve Francii (s. 45– 55) je rozdělena na období do 30. let 20. století a období poválečné. Velkým kladem této i dalších částí diplomové práce je způsob zpracování, rozčlenění, utřídění a interpretování velkého množství excerpovaného materiálu v přehledných kapitolách, jež jsou přitom čtivé a působí přesvědčivě.

Jádrem práce je popis situace na české literární scéně (s. 56–64) – vliv Zoly na české autory, zmapování poznávání jeho díla u českého publika. V této části práce došlo na str. 56 k překlepu v letopočtu 1948-49 (opravila jsem na 1848-49 přímo v textu). Kapitola 7., nazvaná Výsledky rešerší, podává přesný přehled toho, jak a kdy u nás vycházely Zolovy romány. Po něm následují základní charakteristiky jednotlivých Zolových děl či samotného autora, jak jsou uvedené v předmluvách, doslovecích či poznámkách k českým překladům, jež byly v určitém smyslu jakýmsi „návodem“ či klasifikací, kterou český čtenář spolu s překladem dostával do ruky. Pod nimi jsou podepsaní K. Lívanský, Luděk Kárl, Kurt Eisner, V. K. Blahník, Q. M. Vyskočil, B. Dapenciová, A. V., J. Binder, J. Pechar a V. Brett. Zde mi nebyla jasná volba pořadí jednotlivých autorů (přehled otvírá Lívanský a uzavírá Brett). Tento přehled názorů je pro recepci Zoly u nás velmi důležitý. Proto bych uvítala, kdyby autorka práce připojila ke každému z nich doplnění, u méně známých jmen by stačilo v rozsahu jedné věty, jejich konkrétního zařazení. Např. Lívanský a Brett byli po několik desetiletí let představiteli oficiálního akademického názoru na přijímání francouzských autorů do naší kultury... Z dat uvedených u jednotlivých překladů Zolových románů sice implicitně vyplývá, že vyzdvihováním konkrétních charakteristik Zolova díla nebo Zoly je přímo vázáno na dané historické období, jež se do české kultury promítalo (především ideologická kritéria), ale takto je to schopna číst spíš už jen starší generace. Mladšímu adresátovi diplomové práce by to jasně být nemuselo.

Práci H. Štefanové nemám co vytknout. Považuji ji za úctyhodnou a velmi záslužnou pro dějiny českého překladu. Ukázalo se, jak nesmírně důležité jsou pro objektivitu závěrů týkajících se obrazu recepce výsledky práce s dostupnými elektronickými bázemi. V tom, jakým způsobem je získala a zpracovala (včetně tabulek na str. 88–92), má diplomantka můj obdiv. Velmi si cením a kladně hodnotím i zpracování bibliografie a všech příloh. Celou její studii jsem četla s velkým zaujetím a s jejími závěry souhlasím.

Magisterskou diplomovou práci Heleny Štefanové doporučuji k obhajobě a mé navrhované hodnocení je **výborné**.

